

SUHTLUSPORTAALI KASUTAJA MEELESPEA

Kinnitatud 25.03.2012

Muudetud 03.04.2019

Juhis on suunatud suhtlusportaali uuele kasutajatele ja annab ülevaate, millele mõelda enne portaali kasutajaks registreerimist ning millele tähelepanu pöörata selle kasutamise ajal. Juhis aitab suurendada suhtlusportaalis Sinu turvalisust ja teadlikkust ning aitab vältida isikuandmealiste kuritegude ohvriks langemist. Juhime tähelepanu sellele, et Sa ise oma andmete liigse avaldamisega ei seaks ohtu oma privaatsust ning eraelu puutumatus.

ENNE kui hakkad mõnda suhtlusportaali kasutama, vaata üle see meelespea.

1. Kas see suhtlusportaal on Sinu jaoks? Enne kasutajaks registreerimist veendu, et see portaal on sobiv. Tutvu suhtlusportaali kasutajatingimustega. Kindlasti avalda portaalile oma tegelik vanus, kuna suhtlusportaalid arvestavad tihtilugu kasutaja vanusega ja suurendavad ise turvalisust ja privaatsust. Enne kasutajakonto loomist mõtle, millise mulje tahad endast jätta teistele kasutajatele ja kuidas võiks see mõjutada Sinu tulevikku. **Eestis on lubatud luua alates 13-aastastel isikutel ise oma suhtluskeskkonna konto. Kõikide nooremate osas on see lubatud vaid seadusliku esindaja nõusolekul.**

2. Uuri privaatsussätteid. Tutvu kindlasti suhtlusportaali privaatsussätetega ja loe läbi kasutajatingimused. Need annavad ülevaate, kui palju salvestatakse Sinu andmeid ja kui kättesaadavaks nad muudetakse teistele. Vaata ka, kellele suhtlusportaal kuulub, kas tegemist on välismaa või Eesti portaaliga. **Eelista portaale, kes avaldavad oma kontaktandmeid ning kellel on selged andmekaitsetingimused (võivad olla toodud ka privaatsustingimuste nime all).**

3. Kasuta varjunime. Kui teed kasutajakonto, siis võiksid oma pärisnime asemel kasutada väljamõeldud nime või ainult eesnime, et suurendada turvalisust ja privaatsust suhtlusportaalis ja üldse internetis. Lubatud ei ole kasutada teiste olemasolevate isikute nimesid, sest see võib kahjustada nende õigusi ning tuua Sulle kaasa kriminaalvastutuse.

4. Autorikaitse. Avaldades pilte, fotosid, videoid, muusikat vms, arvesta alati ka autorikaitse nõuetega. Ära avalda teiste töid, kui Sul puudub autori nõusolekut.

5. Reklaam. Väldi kasutajakontol oma e-posti aadressi või telefoni avalikustamist, sest võid hakata saama soovimatut reklaami. Reklaami saamist saab tavaliselt ise piirata. Mõtle kindlasti ka enne, kui avad mõne reklaambänneri - see võib Sind suunata lehele, mis võib olla seotud [pahavaraga](#).

KASUTAMISE AJAL järgi kindlasti neid lihtsaid reegleid.

6. Internet ei unusta. Pea meeles, et kõik, mida internetis avaldad, salvestub. Kõik andmed, mida Sa oled avaldanud iseenda või teiste kohta, on pärast uuesti kättesaadavad, isegi kui oled need enda arvates ära kustutanud. Mõtle enne, kui midagi üldse avaldad.

7. Salasõna. Salasõna vali võimalikult äraarvamatu. Mõtle välja meeldejääv süsteem, mis aitab Sul kasutada turvalisi, kuid hõlpsasti meeldejäävaid salasõnu. Salasõna koostamisel kombineeri suuri ja väikeseid tähti ning numbreid. Iga teatud aja tagant tasuks salasõna ka vahetada. Kui suhtlusportaal võimaldab, kasuta kindlasti kaheastmelist autentimist. Lisasoovitusi loe ka [siit](#) ja [siit](#).

8. Regulaarne ülevaatamine. Vaata regulaarselt üle oma postitused, sõnumid ja kommentaarid. Kustuta kõik, mis tundub ebavajalik ja on end ammandanud.

9. Oma andmete jagamine. Kui keegi hakkab Sinuga internetis suhtlema, ära jaga talle enda ega oma lähedaste andmeid enne, kui Sa ei ole veendunud, et tegu on usaldusväärse isikuga. Ära võta kergekäeliselt vastu sõbrakutseid inimestelt, keda ei tunne. Privaatsussätete all tee oma isikuandmed nähtavaks ainult lähedastele tuttavatele. Me ei soovita avaldada oma telefoninumbrit, kodust aadressi, päevaplaani ja muud samalaadset informatsiooni. Sellised andmed seavad ohtu nii Sinu kui Su lähedased.

10. Teiste kohta avaldamine ja tagajärjed. Ära tee teistele seda, mida Sa ei taha, et Sinule tehakse. Ära avalda teiste inimeste andmeid ilma nende nõusolekuta. Ära laima ega

solva teisi. Mõtle enne kui avaldad, sest internet ei ole anonüümne ja arvesta, et Sind on võimalik hiljem tuvastada.

11. Fotod ja videod. Kui lisad oma profiilile pilte ja videoid, siis vaata need hoolikalt üle, kuna pildil võib olla ka keegi teine, kes ei taha, et see pilt avalikuks tuleks. Ära avalda endast pilte, mida peaksid tulevikus häbenema. Näiteks suhete purunemisel on alasti piltide kättemaksuks avaldamine kahjuks väga levinud. Ära lae üles pilte, millel on küljes asukohaandmed. Need lisatakse pildi metaandmetele alati kui oled pildi teinud nutiseadmega, millel on GPS aktiveeritud.

12. Nutiseadmega sisselogimine. Paljud suhtlusportaalid võimaldavad kasutajatel külastada oma kasutajakontosid ka nutitelefoni vahendusel. Külastades suhtlusportaaliga mobiiliga mõtle, kas Sa tahad, et GPS positsioneerimine määrab Su asukoha ja annab selle teada suhtlusportaalile. Uuri oma telefonisätteid.

13. Kui ei kasuta, logi teenusest välja.

14. Kas Sinu andmed on otsingumootorite kaudu leitavad? Tasub kontrollida oma andmete kättesaadavust ka läbi erinevate otsingumootorite nagu Google, Yahoo, Yandex jms. Otsides oma nime, vaata kas Sinu profiil suhtlusportaalile on leitav. Ka profiili leitavust saab tavaliselt muuta privaatsussätete alt.

15. Kasutajakonto kustutamine. Kui oled otsustanud kustutada kasutajakonto, siis veendu, et isikuandmed oleksid päriselt kustutatud ja konto suletud (mitte deaktiveeritud). Kui konto kustutamine pole võimalik, pöördu portaali haldajate poole või asenda kõik isikuandmed suvaliste tähtede ja numbritega.

16. Sinu isikuandmete nõusolekuta kasutamine.

- a. kui on toimunud identiteedivargus¹ ja keegi esineb Sinuna, pöördu politsei poole.
- b. laimu ja solvamise korral suhtle portaali haldajaga ning vajadusel pöördu isiku vastu kohtusse². Kohtus saad soovi korral nõuda ka kahju hüvitamist ja edaspidist andmete avaldamise keelamist;
- c. kui tahad, et portaal lõpetaks Sinu isikuandmete töötlemise ja kustutaks konto, pöördu portaali haldaja poole – soovitatavalt kirjalikult. Kui portaali haldaja ei reageeri, esita [sekkumistaotlus](#) Andmekaitse Inspeksioonile. Alternatiivne võimalus on pöörduda kohtusse.

¹ Karistusseadustik § 157² - Teist isikut tuvastavate või tuvastada võimaldavate isikuandmete tema nõusolekuta edastamise, nende juurdepääsu võimaldamise või nende kasutamise eest eesmärgiga luua teise isikuna esinemise teel temast teadvalt ebaõige ettekujutus, kui sellega on tekitatud kahju teise isiku seadusega kaitstud õigustele või huvidele, või varjata kuritegu – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.

² Hagiavalduse vormi leiab <https://www.kohus.ee/et/kohtumenetlus/dokumentide-vormistamisest>. Samuti saab teatud juhtudel kasutada kohtusse pöördumisel vajadusel riigi õigusabi <https://www.kohus.ee/et/oigusabi/riigi-oigusabi>.